

Internationalisering in kinderopvang en basisonderwijs in Amsterdam

Folkert Kuiken, Afdeling Neerlandisiteit, f.kuiken@uva.nl

MIME Expertmeeting Meertaligheid, Amsterdam, 11-10-2016

Inhoud

1. Inleiding: Meertaligheid in Amsterdam
2. Project Internationalisering in het onderwijs
3. Pilot Tweektalige kinderopvang

1. Inleiding

Meertaligheid in Amsterdam

<i>Baklava</i>	<i>Dürüm</i>	<i>Kadayıf</i>	<i>Tulumba</i>
<i>Şöbiyet</i>	<i>Havuç Dilimi</i>	<i>Künefe</i>	<i>Halka</i>
<i>Dolama</i>	<i>Kuru Pasta</i>	<i>Lokma</i>	<i>Bülbül Yuvası</i>

Bernard Loderstraat 15
1063 NZ Amsterdam

Tel. : 020-611 03 28

NU SP.
Harry van Bommel (SP)
e feti gi ala srananman

STEM
SP-KANDIDAAT
NUMMER 3
HARRY
VAN BOMMEL

Zwalkend beleid

- The linguistic landscape (Edelman, 2010)
 - Veelheid aan talen, maar meestal Nederlands
 - Indien een ander taal meestal Engels

- Symptomen
 - Aankondigingen in de tram
 - Uitkeringsaanvraag
 - Straatnaamborden

- Hoeveel en welke talen in Amsterdam?

2. Project Internationalisering in het onderwijs

Engels in het Amsterdamse basisonderwijs (Cohen, Jakobs & Van der Wouden, 2015)

- Wanneer?
 - Helft van de scholen: Engels vanaf groep 7
 - Andere helft: vvto, meestal vanaf groep 1/2

- Hoeveel en door wie?
 - Gemiddeld 50 minuten per week door de groepsleerkracht (die daar geen specifieke scholing voor heeft gevolgd)

- Internationalisering?
 - Helft van de scholen zegt (misschien) open te staan voor meer internationalisering

Internationalisering in het onderwijs (2016)

- **Ambitie**
 - Structurele plek voor internationalisering op 60 scholen

- **Rol gemeente**
 - Ondersteunen, faciliteren en verbinden

- **2,045 miljoen**

Drie actielijnen

- Meer en vroeger vreemdetaalonderwijs
 - Vvto, tpo, tto in vo en mbo

- Internationaal curriculum
 - CLIL, culturele diversiteit en sensitiviteit, 21st century skills

- Internationale ervaring en uitwisseling
 - Reizen en internationale uitwisseling

Activiteiten

- Collegiale visitaties
- Kennisuitwisseling
 - Kerngroep van 25 scholen
- Communicatie (good practices)
- Scholing en kwaliteit
 - Amsterdamse Scholenbeurs, Amsterdamse Lerarenbeurs, (na)scholingsaanbod voor leraren
- Kompas internationalisering
- Verduurzamen internationalisering

Plannen op korte termijn

- **Samenvattend**
 - Ontwikkeling van onderop
 - Gemeente Amsterdam biedt een platform
 - 2018: kerngroep van 25 scholen uitgebreid naar 60

- **2016: Basisonderwijs, budget: 1 miljoen**
 - 25 aanvragen ingediend, maximaal 50.000 per aanvraag

- **2017: Ook voortgezet onderwijs, budget: 650.000**

- **Postertoolverantwoording?**

3. Pilot

Tweetalige kinderopvang

Pilot tweetalige kinderopvang

■ Onderzoeksvraag

- Hoe ontwikkelt de woordenschat zich in het Nederlands en in het Engels bij twee- tot vierjarige kinderen in Amsterdam die deelnemen aan tweetalige kinderopvang?

■ Deelnemers

- 3 experimentele groepen: 2 Voices, Kinderrijk en Little Universe
- Controlegroep van vergelijkbare kinderen met enkel taalaanbod in het Nederlands (Kinderrijk)

■ Drie meetmomenten

- Januari/februari 2016, mei/juni 2016, november/december 2016

Focus op woordenschat

■ Receptieve woordenschat

- Engels: Peabody Picture Vocabulary Test-III (Dunn & Dunn, 1997)
- Nederlands: PPVT_III_NL (Dunn & Dunn, 2005)

■ Productieve woordenschat

- Engels: Expressive Vocabulary Test (EVT-2; Williams, 2007)
- Nederlands: Subtest Woordontwikkeling Schlichting Test voor Taalproductie II (STT-2; Schlichting & Lutje Spelberg, 2010)

Resultaten

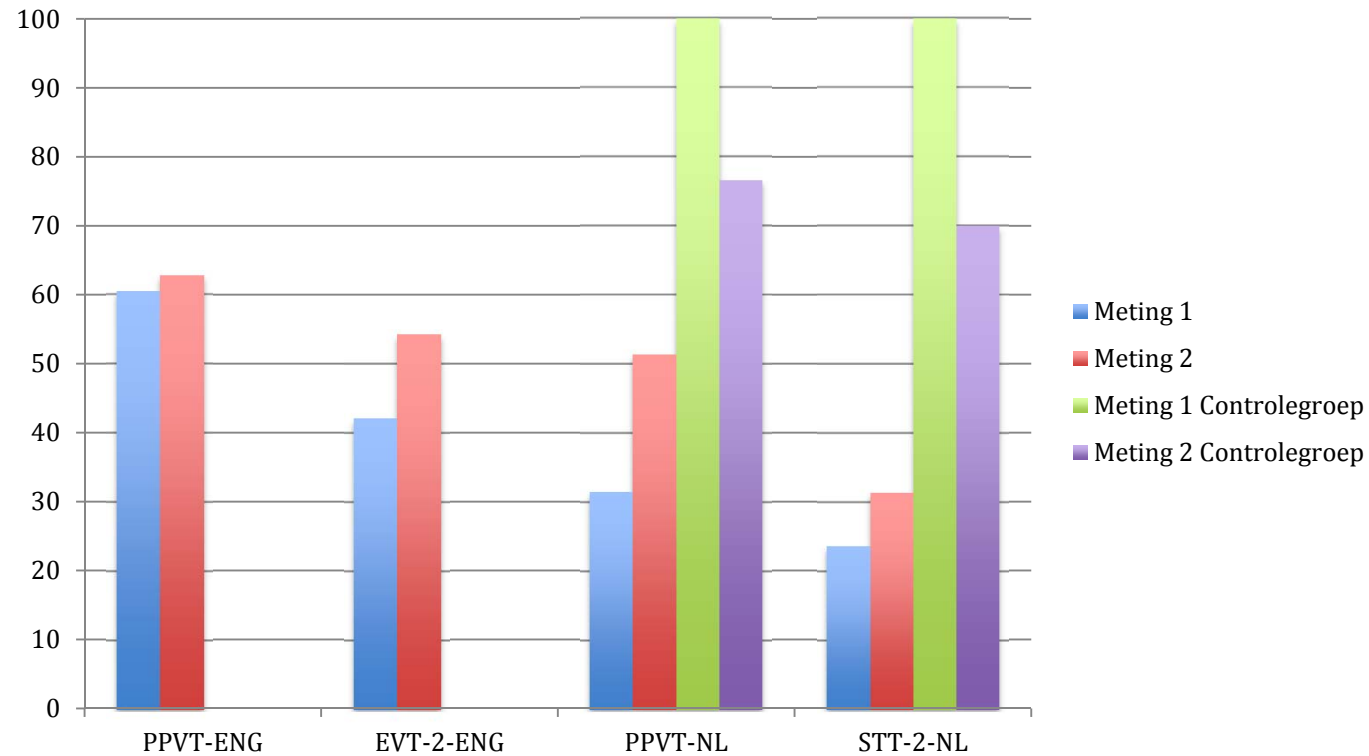
Meetmoment 1 (januari/februari 2016)

Toets	Experimentele groep					Controlegroep		
	Engels			Nederlands		Nederlands		
	N	M	SD	M	SD	N	M	SD
Receptief	38	88	15.4	82	20.3	8	102	13.1
Productief	38	83	22.9	71	21.3	8	102	9.6

Meetmoment 2 (mei/juni 2016)

Toets	Experimentele groep					Controlegroep		
	Engels			Nederlands		Nederlands		
	N	M	SD	M	SD	N	M	SD
Receptief	36	89.6	12.7	82.1	26.3	30	93.5	11.5
Productief	36	90.4	16.6	75.6	23.5	30	96	18.5

% dat leeftijdsequivalente score behaalt

Samenvattend

- Experimentele groep
 - (Lichte) vooruitgang op alle toetsen, m.n. productief
 - Idem voor leeftijdsafhankelijke normen
 - Engels > Nederlands (grote variatie)
- Controlegroep
 - Voor Nederlands achteruitgang op de twee toetsen
- Experimentele versus controlegroep
 - Lagere scores voor experimentele groep, zowel bij M1 als M2
 - Overeenkomstig eerder onderzoek (Fennell et al., 2007, Hoff et al. 2007)
 - Kinderen in de tweetalige opvang hebben zowel een behoorlijke taalvaardigheid in het Nederlands als in het Engels ontwikkeld

Landelijk onderzoek SZW

- Effectonderzoek naar meertalige dagopvang van 0-4 jaar en meertalige peuterspeelzaal voor 2-4 jaar, in het bijzonder de effecten op het Nederlands